

“...ВЛАДА МИНУЩА, А ЖУРНАЛІСТИКА – ВІЧНА”

Володимир Гой

Народився він у ті роки, коли страшна війна ще відлунювала в незагоєних душах людей. І хоча його покоління не вважають післявоєнним – після закінчення війни минуло шість років – та біда так і не полишала більшість галицьких домівок, не поступалася місцем довгоочікуваному й обіцяному урядом добробуту...

Був Володимир Гой наймолодшим у сім'ї, в якій до його народження з дітей вже було четверо старших братів. Ріс він допитливою і веселою дитиною. Вчився в школі легко. Якось під впливом шкільного вечора, в якому брали участь випускники школи, вирішив написати замітку до Золочівської районної газети. Замітку надрукували. А відтак у газеті з'явилися й інші публікації юнкора. В редакції помітили здібного дописувача і почали давати йому посильні редакційні завдання.

Коли закінчив середню школу, роздумів про вибір майбутнього фаху не було: пішов на факультет журналістики Львівського університету. Склавши успішно вступні іспити, став Володимир студентом. Вчився наполегливо, цілеспрямовано. У вільний час намагався обійти всі львівські музеї, побувати на нових театральних виставах. А коли побував на практиці в обласній телестудії, вирішив після закінчення університету піти працювати на телебачення або на радіо.

І його мрія збулася. Випускника запросили працювати на Львівське обласне радіо, а згодом і на обласне телебачення. Роботи жодної молодий журналіст не цурався, брався за різні теми. Часто їздив у відрядження, особливо любив відрядження за листами слухачів. Збираючи матеріал для своїх сюжетів, бачив повну розбіжність слів про оспівуваний журналістами радянський добробут і буденне життя людей. Звичайно, на широку аудиторію такі слова не виносив. Щоб працювати у журналістиці, мусив бути таким, як усі. Та ця несправедливість настільки в'їлася в його душу, що навіть заради кар'єри не поспішав вступати до лав партії. Намагався якось “бунтувати”, нав'язувати свої погляди керівництву студії, але зрозумів, що нічого не доб'ється. Тому, коли йому запропонували перейти на викладацьку роботу до рідного факультету, не довго й вагався.

... Треба було обрати тему кандидатської дисертації. Зрозуміло, наукова проблематика факультету не виходила за межі тогочасної ідеології. І хотів він того чи ні, а довелося досліджувати йому роль засобів масової інформації в атеїстичному вихованні трудящих. З гумором ставився до цієї теми: “Виховую священників, – жартував, – бо партійних функціонерів ніхто вже не зможе виховати”. Між тим його праці на цю тему друкували навіть у фахових московських журналах, на сторінки яких не так легко могли потрапити й дослідження спеціалістів-релігієзнавців.

Успішно захистив дисертацію, став доцентом.

Свіжий вітер Горбачовської перебудови ніби надихнув Володимира Гоя на дослідження нових, актуальних тем. Оскільки досі компартійна ідеологія насамперед розбещувала душі людей, намагаючись виховати інтернаціоналіста-безбачченка, одну з перших наукових публікацій перебудовного періоду В. Гой саме й присвятив тому, як місцева преса висвітлює духовний світ людини. Статтю було надруковано у віснику “Журналістика та перебудова”.

Та не в характері В. Гоя було обмежуватися дослідженням однієї теми. І він поспішав, брався за різні проблеми, неначе відчував, що доля дарувала йому вже не так багато років, що життєвий годинник почав невблаганний відлік часу до вічності...

У 1992 р. на сторінках факультетського наукового вісника “Українська журналістика: генезис і сучасні проблеми” надрукував статтю “Особливості парламентської публіцистики”. У цій статті він дав збірну характеристику сучасного парламентського кореспондента. Водночас, віддаючи належне депутатській роботі, В. Гой як журналіст-практик закінчував статтю так: “...преса не повинна створювати з депутата кумира. Дехто використовує свій, створений журналістами імідж далеко не в інтересах виборців і навіть не в інтересах демократії. Гра в кумира – дуже небезпечна: джина, випущеного з пляшки, досить важко повернути на місце... І влада, і журналісти повинні усвідомлювати, що вони служать народові й існують завдяки народу. Лише влада минуша, а журналістика – вічна”.

Між тим на факультеті виникла потреба створити нову кафедру – кафедру радіомовлення і телебачення. Її кістяком стали викладачі, які мали чималий досвід роботи на радіо, та телебаченні – професор В. Лизанчук, доценти З. Дмитровський і В. Гой.

В. Гой почав читати нові курси, пов’язані, зокрема, з проблемами радіопубліцистики та реклами в електронних ЗМІ. Намагався бодай з найважливіших тем написати методичні розробки, надрукувати статті. Так побачила світ його стаття “Проблеми журналістського маркетингу: реклама, паблік рилейшнз” (“Українська журналістика: формування сучасного обличчя”. – Вісник Львів. ун-ту. Серія журналістики. – Вип. 18). Досі такі поняття в українському інформаційному полі не використовували, тож молодому науковцеві довелося чимало попрацювати з зарубіжними джерелами. А французькою мовою він володів вільно.

У цій статті В. Гой одним з перших серед львівських учених недвозначно заявив, що в ринкових відносинах, які щораз будуть жорсткішими, не всі редакції зможуть знайти свою нішу, бо “слово стає таким же виробом, товаром, як і сотні інших товарів і виробів ринку”.

Закликаючи журналістів до творчої праці в нових ринкових умовах, В. Гой водночас радив вивчати світовий досвід у рекламній сфері й рекомендував скористатися всім корисним, що нагромадила й українська преса. Так, у своєму виступі “Реклама в галицькій пресі: традиції і сучасність” на Всеукраїнській науково-теоретичній конференції у Львові в грудні 1993 р. він відзначав, що в час, коли українська періодика переживає рекламний бум, коли формується журналістський маркетинг, дехто з дослідників преси і журналістів-практиків, аналізуючи це явище, не знає або забуває, що українська журналістика, зокрема галицька, має багаті традиції реклами. За рівнем професіоналізму вона нічим не поступалася порівняно з рекламою високорозвинутих країн світу. Тому,

доводив він, дослідження реклами в галицькій пресі кінця XIX – початку XX століть має не лише пізнавальну, а й практичну цінність для сучасної журналістики.

В. Гой застерігав редакційні колективи від необдуманих кроків, підкреслював важливість того, що працювати на рекламному ринку треба лише в рамках чинного законодавства України. Цій темі, зокрема, присвятив статтю “Правові норми реклами у телебаченні та радіомовленні”. Про актуальність цієї статті свідчило те, що нею редакція наукового вісника “Українська журналістика: історія і сучасність” (Львів, 1995) відкривала великий розділ “Проблеми теорії і практики”.

Значне місце в тематиці наукових зацікавлень В. Гоя займало дослідження особливостей функціонування українського радіо в умовах незалежної України. Він радів, що “у багатомовному хорі світового ефіру дедалі впевненіше звучить радіо України. Сьогодні воно представляє не колонію, а державу, визнану усім світом. Саме ця обставина і визначає зміст, жанри та форми української радіопубліцистики, докорінно впливаючи на їх еволюцію” (з виступу “Еволюція аналітичних жанрів радіопубліцистики” на II Всеукраїнській науково-теоретичній конференції у Львові 1994 р.).

... Так працював на викладацькій ниві В. Гой, нарощуючи свій науковий потенціал, розширюючи коло наукових проблем і водночас поглиблюючи їх аналіз. Та підвело, не витримало серце. У березні 1996 р., в час, коли з вирію поверталися до рідних домів птахи, як писали його друзі в некролозі “Пам’яті товариша”, пішов назавжди від нас, залишивши дружину, сина, вірний товариш, добрий друг, гарний сім’янин, чуйний наставник молоді, талановитий педагог і перспективний вчений Володимир Гой...

Остання праця В. М. Гоя “Радіопубліцистика прямого ефіру: новий етап розвитку”, була надрукована у 20 номері наукового вісника факультету журналістики за 1997 р. На жаль, автор її вже не побачив...